

МЕДИА МОНИТОРИНГ

03 ЮНИ 2026 г.

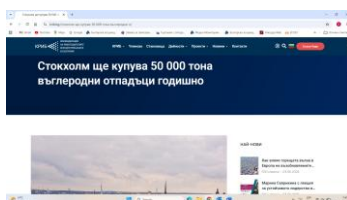
Член на:

Източник: КРИБ

Заглавие: Стокхолм ще купува 50 000 тона въглеродни отпадъци годишно

Линк: <https://krib.bg/%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BA%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BС-%D1%89%D0%B5-%D0%BA%D1%83%D0%BF%D1%83%D0%B2%D0%B0-50-000-%D1%82%D0%BE%D0%BD%D0%B0-%D0%B2%D1%8A%D0%B3%D0%BB%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8-%D0%BE/>

Текст: Стокхолм постави трайните въглеродни отпадъци в центъра на своята общинска климатична стратегия, като се съгласи да закупува 50 000 тона годишно от Stockholm Exergi за период от 15 години. Това решение нарежда шведската столица на пето място по закупуване на трайни въглеродни отпадъци в света. То също така позиционира града като една от най-активните градски власти, използващи обществени поръчки за отстраняване на въглерод в подкрепа на климатичните цели.

Съгласно споразумението Стокхолм ще закупува трайни въглеродни отпадъци от Stockholm Exergi, енергийната компания на града. Погълщанията ще възлизат на 50 000 тона годишно в продължение на 15 години.

Мащабът на покупката е значителен за общински купувач. Това дава на Стокхолм по-голяма роля на пазар, който все още се формира главно от технологични фирми, финансови институции и индустриални купувачи, търсещи дългосрочни кредити за отстраняване на въглерод от атмосферата.

„Град Стокхолм отдавна е начело на климатичния преход. Те отново показват лидерство в начина, по който общините, компаниите и други участници трябва да действат, като комбинират значително намаляване на емисиите с покупки на трайни отстранявания на въглерод. В същото време те помагат за изграждането на нова индустрия и създаването на пазар за поглъщане на въглерод“, казва Андерс Егелруд, главен изпълнителен директор на Stockholm Exergi, цитиран от esgnews.com.

Споразумението идва в момент, когато правителства, компании и инвеститори обсъждат как да балансират намаляването на емисиите с висококачествено отстраняване на емисии. За Стокхолм покупката не е предназначена да замести намаляването на емисиите. Вместо това, тя ще подкрепи по-широкия план на града за намаляване на емисиите от изкопаеми горива, като същевременно управлява остатъчните емисии, които остават трудни или скъпи за елиминирание.

Положителен ефект върху климата до 2030 г.

Стокхолм е определил своите климатични цели в своята Програма за околна среда и План за действие за климата. Градът се стреми да стане териториално климатично позитивен до 2030 г. и напълно без изкопаеми горива до 2040 г. Това означава, че емисиите в границите на града трябва да спаднат рязко до 2030 г. Това също така означава, че поглъщането на парникови газове трябва да надвишава останалите емисии.

„Стокхолм се стреми да стане териториално климатично позитивен до 2030 г. и напълно без изкопаеми горива до 2040 г. Чрез тази покупка Стокхолм заема глобална лидерска позиция сред климатично амбициозните градове и се превръща в петия по големина купувач на постоянно отстраняване на въглерод в света. Това е важен сигнал във време, когато зеленият преход трябва да се ускори, за да се справи с климатичната криза“, казва Карин Вангард (S), кмет на финансите на град Стокхолм.

Стокхолм се стреми да намали климатичния отпечатък на собствените си операции, като същевременно поставя очаквания за местните доставчици и инфраструктурни партньори. Покупката е насочена към емисии, които все още са трудни за избягване, тъй като са свързани със строителни материали и пречистване на отпадъчни води.

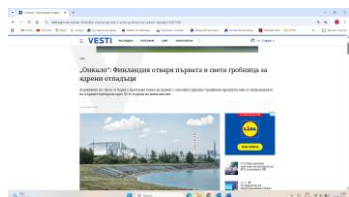
И двата сектора са трудни за бързо декарбонизиране от градовете. Строителството зависи от материали като цимент, стомана и бетон, които носят големи емисии. Пречистването на отпадъчни води може също да произвежда парникови газове, които са трудни за отстраняване чрез стандартни мерки за ефективност.

[Източник: Вести](#)

Заглавие: „Онкало“: Финландия отваря първата в света гробница за ядрени отпадъци

Държавите по света се борят с проблема какво да правят с опасните ядрени странични продукти още от изграждането на първите централи през 50-те години на миналия век

Линк: <https://www.vesti.bg/sviat/onkalo-finlandiia-otvaria-pyrvata-v-sveta-grobnica-za-iaidreni-otpadyci-6261236>

Текст: Финландия отваря уникалното съоръжение „Онкало“, превръщайки се в първата държава, намерила постоянно и безопасно решение за опасното отработено ядрено гориво.

Намиращото се в Еурайоки, Югозападна Финландия, геологическо хранилище „Онкало“ (което на финландски означава „пещера“) е взривено в стабилна скална маса на възраст 1,9 милиарда години. Когато слезете в него, екранът на асансьора показва „433“ – броя на метрите под земната повърхност. Вратите се отварят, за да разкрият входа на мястото, където ще се съхранява силно радиоактивното отработено ядрено гориво.

Държавите по света се борят с проблема какво да правят с опасните ядрени странични продукти още от изграждането на първите централи през 50-те години на миналия век. В момента по-голямата част от тези отпадъци се намират в средища за временно съхранение.

Подобни постоянни хранилища се изграждат и в други страни, включително в съседна Швеция и във Франция, но Финландия се очаква да бъде първата, която ще пусне в експлоатация подземно решение. Финландският орган за радиационна и ядрена безопасност (STUK) трябва да даде одобрението си в своята окончателна оценка този юни, след което ще може да бъде предоставен и лиценз за експлоатация.

„Надяваме се, че можем да стартираме дейността в края на тази година или, най-вероятно, в началото на следващата“, заяви Филип Бордарие, главен изпълнителен директор на ядрения оператор Teollisuuden Voima Oyj (TVO).

Гласът му ехти във влажния тунел, където отработеното ядрено гориво ще бъде погребано в дупки, пробити в коренната скала. Там то ще остане опасно радиоактивно в продължение на хиляди години.

Отпадъците, които в момента се охлаждат във водни басейни в обект за временно съхранение в близката електроцентрала „Олкилуото“ на брега на Балтийско море, ще бъдат депозирани първи, уточни Бордарие.

С капацитет за 6500 тона уран, „Онкало“ има за цел да осигури постоянно съхранение на отработеното гориво от петте ядрени реактора на Финландия – три от които се намират именно в „Олкилуото“. Компанията за управление на ядрени отпадъци Posiva започна изграждането на обекта през 2004 г., като разходите до момента се оценяват на един милиард евро (1,16 милиарда долара).

Завинаги под скалите

Планира се отработеното гориво да бъде депонирано в масивната мрежа от тунели на „Онкало“ в продължение на 100 години, но операциите могат да бъдат удължени, ако бъдат изградени нови ядрени реактори. След това съоръжението ще бъде окончателно запечатано, за да осигури безопасно съхранение за поне 100 000 години.

„В общи линии то трябва да бъде безопасно завинаги“, отбеляза Лаури Парвийнен, химик в Posiva, който разведе репортери из съоръженията. Той допълни, че горивото ще бъде високорадиоактивно в продължение на „десетки хиляди години“. След 100 000 години нивата на радиация ще спаднат „приблизително до същите нива като на урановата руда, от която е направено горивото“.

На повърхността отработеното ядрено гориво ще бъде капсуловано в силно устойчиви на корозия медни контейнери. Капсулите ще бъдат спускани в дупки, пробити в тунелите, след което отворите ще бъдат запълвани с бентонитова глина, за да бъдат херметизирани, обясни Парвийнен.

„Така че, ако бентонитът остане на мястото си, ние сме в безопасност“, каза той. След като всеки дълъг 300 метра тунел за депониране бъде запълнен, той ще се затваря с тапа от стоманобетон.

Дългосрочни рискове и обществено доверие

Ярко Кюльонен, експерт по ядрена безопасност във финландския регулатор STUK, е оценявал рискови сценарии за проекта „Онкало“, простиращи се до един милион години напред в бъдещето.

Вземайки предвид „опасния потенциал на отпадъците, първите 10 000 години са изключително важни за запазването на капсулите непокътнати“, заяви той пред АФП. Главните дългосрочни рискове са свързани с корозия на медните контейнери или земетресения по време на бъдещи ледникови епохи, които потенциално биха могли да повредят капсулите и да причинят изтичане на радиоактивно гориво. Резултатите от различните оценки на риска, провеждани през годините, обаче остават „позитивни“.

Докато плановете на Франция за подобна подземна ядрена гробница срещнаха остра съпротива, „Онкало“ получи по-широка подкрепа във Финландия. При първото представяне на плановете през 70-те години на миналия век е имало известно недоволство на местно ниво, но „хората свикнаха и вярват на оценките, направени от STUK“, коментира пред АФП Мати Кожо, професор по социални науки в LUT University. „В момента подкрепата за ядрената енергия във Финландия е на исторически високо ниво“, отбеляза той.

Финландската асоциация за опазване на природата обаче остава критична към проекта, настоявайки, че ядрените отпадъци представляват сериозен дългосрочен

риск. „Никой не може да гарантира безопасността на „Онкало“ за хиляди години напред“, заяви директорът Тапани Вейстола.

Ядреният тласък на Финландия

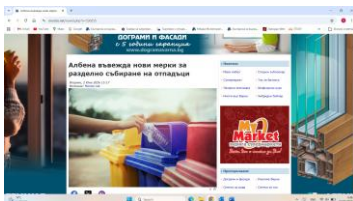
Според финландското законодателство ядрените отпадъци, произведени в страната, трябва да бъдат депонирани на нейна територия, обясни министърът на климата и околната среда Сари Мултала. „Преди законовата промяна през 1994 г. отработеното ядрено гориво се изнасяше например за Русия“, каза тя.

Разширяването на ядрената енергетика е приоритет за дясноцентристкото правителство, като страната обмисля и изграждането на т.нар. малки модулни реактори (SMR). Как ще се управлява отработеното ядрено гориво от бъдещите малки реактори „все още не е решено“, уточни Мултала и добави, че оценката по този въпрос трябва да бъде завършена до март следващата година.

Източник: Moreto.net

Заглавие: Албена въвежда нови мерки за разделно събиране на отпадъци

Линк: <https://www.moreto.net/novini.php?n=530255>

Текст: Албена АД въвежда промени в системата за управление на отпадъците преди началото на летния сезон, насочени към по-стриктно разделно събиране и ограничаване на използването на пластмаса, съобщиха от компанията.

Органичните отпадъци от заведенията за хранене ще бъдат насочвани към оползотворяване, включително чрез производство на енергия.

В комплекса се въвежда организирано разделяне на отпадъците на пет основни фракции – хартия, стъкло, пластмаса, метал и биоразградими отпадъци. Компанията въвежда и вътрешен контрол за спазване на правилата от страна на персонала и наемателите в обекта, като е предвиден и механизъм за вътрешни санкции при нарушения.

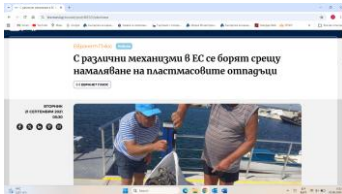
Мерките са съобразени със Закона за управление на отпадъците и европейските изисквания в областта на екологичните стандарти.

Преди по-малко от седмица от курорта обявиха и че забраняват използването на индивидуални електрически превозни средства на територията на к.к. Албена, включително, електрически тротинетки, електрически скутери, електрически бордове, и други сходни на тях средства за индивидуално електрическо придвижване. Включително пътната и алейната мрежа, хотелските пространства, площите около търговски и развлекателни обекти, паркинги, пешеходни зони, алеи, подходи към плажа, зелени площи и други части от курортната инфраструктура.

Източник: БНР

Заглавие: С различни механизми в ЕС се борят срещу намаляване на пластмасовите отпадъци

Линк: <https://bnrnews.bg/euranet/post/483323/plastmasa>

Текст: Различни механизми, методи и проекти използват в страните - членки на ЕС, за да намалят употребата на пластмасовите отпадъци. Близо четвърт тон боклуци събраха само от началото на месеца бургаски рибари от морето и плажовете край Ченгене скеле. Те се включиха в инициативата на общината „Риболов на отпадъци“.

Те вадят най-различни пластмасови отпадъци – бутилки, кутии и други:

„Отпадъците, по принцип, избиват на брега. Това е голямата опасност. От слънцето и въздействието на вълните се раздробяват на дребни частици и те вече застрашават дъното, като ареал на живот на дънните риби“, разказват рибари.

Кампанията е част от проект на Община Бургас за намаляване на морските отпадъци в бургаския залив, финансиран по Норвежкия механизъм, поясни Мая Русева от местната администрация:

„Сега фокусът е върху местната рибарска общност, които за един месец, трябва да влизат с лодки в морето и да вадят отпадъци, които са по повърхността на водата. Включително такива, които вадят с мрежите или от заливчета, които са труднодостъпни с кола“, поясни Русева.

Кампанията продължава през целия месец, а рибарите с най-богат „улов“ ще получат подаръци – ваучери за ловно-рибарско магазин.

А пластмасата е бич и за Черноморието. Повече от 80% от отпадъците по плажовете са именно с такъв характер. Иначе, средно 5 тона годишно отпадъци генерира европейският гражданин. А едва 38% от боклуците се рециклират.

Този пример трябва да е само малка част от политиката и затова ЕС залага на различен подход за оползотворяването на тези ресурси, пояснява Петър Витанов. Важно е да предприемем стъпки и за ограничаването, и за повторната употреба на пластмаси, посочи Витанов:

„90% от изследваната морска сол на различни фирми и марки съдържа миниатюрни пластмасови частици, които са изключително вредни за здравето. Целта на ЕС е да удължи цикъла на един продукт, да даде възможност за многократна употреба, да намали потреблението на изкопаеми и на фосилни горива със серия от законодателни действия“, добави евродепутатът.